

Setting the scene: een introductie in het waterhandhavingsland- schap

- ▶ **Handhaving water?**
- ▶ **Toezichthouders water**
- ▶ **Wat willen we bereiken met handhaving water?**
 - Doelstellingen integraal waterbeleid
 - Handhavingsprioriteiten
- ▶ **Handhavingsprioriteiten realiseren....**
 - Overzicht betrokken toezichthouders
 - Opvolging via CIW

Handhaving water?

- ▶ **Zoals gevat door titel XVI DABM (Milieuhandhavingsdecreet)**
- ▶ **Wet Onbevaarbare Waterlopen:**
 - Komt in 2019 onder toepassing van DABM
 - × Nog geen BVR aanduiden wie toezichthouder kan zijn, of er milieu-inbreuken komen...
- ▶ **Heffingen**
- ▶ **Scheepvaartpolitie**
- ▶ **Transport gevaarlijke stoffen binnenwateren**
- ▶ **Water bestemd voor menselijke consumptie**
- ▶ **....**

Toepasselijke regelgeving

- ▶ **Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, titel XVI. Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen**

→ Milieuhandhavingsdecreet van 21 december 2007

- ▶ **Besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid**

→ Milieuhandhavingsbesluit

<https://navigator.emis.vito.be>

Toezichthouders water

▶ De waterbeheerders

- Beheerders bevaarbare
- Provincie en VMM (AOW) onbevaarbare
- “Speciale” gevallen:
 - × VMM (Afd. Rapportering Water)
 - × VMM (Afdeling Integraal Waterbeleid)
 - × VMM (dienst grondwater en lokaal waterbeheer (erkenning boorders grondwater))

▶ Afdeling Handhaving

▶ Lokale toezichthouders: gemeente en intergemeentelijk

▶ Speciale gevallen

- ANB (o.a. oeverzones en pesticidengebruik) en VLM (Mestbank)

Toezichthouders water : de waterbeheerders

▶ Bevaarbare waterlopen

- personeelsleden van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken
- personeelsleden Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust
- personeelsleden van nv De Vlaamse Waterweg

▶ Provinciale toezichthouders water

- × Opleidingsvereisten

Toezichthouders water : toezichtopdrachten

= toezicht uitoefenen op de toepassing van de milieuvoorschriften

- ▶ **TZH bevaarbare, provinciale TZH, VMM TZH AOW**
 - Waterlopen/waterwegen, havens **waarvoor men bevoegd is** en **aanhorigheden**
- ▶ Art. 3.2.1. Gecoörd. DIWB (art. 2 wet Oppervlaktewateren)
- ▶ Art. 12, §1, Materialendecreet
- ▶ Art. 1.3.2.1 en 1.3.2.2 Gecoörd. DIWB= oeverzones
 - Bemestingsafstanden, strook 1m geen pesticiden of grondbewerkingen, bouwafstand 5m
- ▶ Art. 1.7.3.3 en 1.7.5.4 Gecoörd. DIWB = toegang tot gronden voor metingen allerhande

Toezichthouders water : toezichtopdrachten

Speciale gevallen

▶ VMM: ARW en AIW

→ toepassing van de milieuvoorschriften, vermeld in of vastgesteld krachtens:

- × Hfst. 2 titel III bescherming opp.water tegen verontreiniging
- × het decreet betreffende de omgevingsvergunning
- × Art. 1.7.3.3 en 1.7.5.4 Gecoörd. DIWB

▶ VMM: AOW, dienst grondwater en lokaal waterbeleid

→ toepassing van de milieuvoorschriften, vermeld in of vastgesteld krachtens titel V, hoofdstuk VI, van het DABM, wat betreft de verplichtingen inzake de erkenning als boorbedrijf, en het gebruik van die erkenning.

Hoeveel toezichthouders waterbeheerders? Hoeveel VTE-inzet?

Milieuhandhavingsrapport 2017

- ▶ **NV De Scheepvaart**
 - 90 TZH
 - 0,02 VTE (+ 0,02 VTE adm.ondersteuning)
- ▶ **MOW (Maritieme toegang en MDK)**
 - 9 TZH
 - 0,05 VTE (+ 0,05 VTE adm.ondersteuning)
- ▶ **VMM**
 - 28 TZH
 - 0,3 VTE (+0,3 VTE adm.ondersteuning)

Hoeveel toezichthouders waterbeheerders? Hoeveel VTE-inzet?

Milieuhandhavingsrapport 2017

► Provincie

→ Antwerpen:

× 12 TZH

× 0,6 VTE (+ 0,5 VTE adm.ondersteuning)

→ Oost-Vlaanderen:

× 1 TZH

× 0,05 VTE (+ 0,06 VTE adm.ondersteuning)

→ Andere provincies hebben personeelsleden die de opleiding TZH volgen

= allemaal personeelsleden voor wie toezicht houden niet de kerntaak is

Wat willen we met het integraal waterbeleid bereiken?

- ▶ **Oppervlaktewater in goede toestand:**
 - Fysico-chemie
 - Ecologische toestand: structuur waterloop, fauna en flora
- ▶ **Grondwater in goede toestand:**
 - Fysico-chemie
 - Onttrekking in evenwicht aanvulling
- ▶ **Overstromingsrisicobeheer en tegengaan watertekorten:**
 - Vastgehouden, hergebruiken, infiltreren, bergen en vertraagde afvoer
 - Resistent bouwen en verharderen
 - Ruimte voor water

Prioriteiten handhaving water in 2^e Maatregelenprogramma (bij SGBP 2016-2021)

▶ Prioritaire gebieden:

- Speerpuntgebieden: goede toestand 2021
- Aandachtsgebieden: goede toestand 2027

▶ Thematische prioriteiten:

- Aansluitingsplicht rioleringen
- Naleven verplichtingen langs waterlopen en –wegen: oeverzones (mest, pesticiden, 1m grondbewerkingen, bouwverbod), zones advies OV en watertoets
- Pesticidengebruik openbare diensten en commerciële activiteiten
- Mestgebruik/Bemesting
- Sluikstorten en zwerfvuil in en langs de waterlopen

Prioriteiten handhaving water in 2^e Maatregelenprogramma (MP bij SGBP 2016-2021)

- Schade door overstromingen vermijden:
 - × Naleven voorwaarden nav watertoets (bronmaatregelen)
 - × Vermijden illegale ophogingen in overstromingsgebied
 - Illegale winningen grondwater
 - Bemaling
 - Lozingen, o.a. silo- of erfsappen
 - Erosiebestrijding (oa handhaving BO perceelrandenbeheer)
- = veel prioriteiten, alles wat nodig is om doelen integraal waterbeleid te halen**
- **Moeilijk te handhaven vrije velddelicten: pesticidengebruik, sluikstort en zwerfvuil**
 - **Bevoegdheden TZH waterbeheerders mbt priors is beperkt....**

Prioriteiten handhaving water MP en bevoegde toezichthouders

	VMM/ARW	VMM/AOW	Prov.TH	TH bevaarb	Gemeente	AHH/MI	ANB	VLM	OVAM	AMV	AHH/RO
RIO	Blauw	Lichte kleur	Lichte kleur	Lichte kleur	Groen	Groen					
Lozingen	Blauw	Lichte kleur	Lichte kleur	Lichte kleur	Groen	Groen					
Pesticiden	Blauw	Lichte kleur	Lichte kleur	Lichte kleur	Groen	Lichte kleur	Lichte kleur				
Grondwater		Lichte kleur			Groen	Groen			Lichte kleur	Lichte kleur	
Mest	Lichte kleur	Lichte kleur	Lichte kleur	Lichte kleur	Lichte kleur	Lichte kleur		Groen			
Bouwwerken oeverzone		Blauw	Blauw		Groen		Lichte kleur				Groen
Bouwwerken overstr.gebied					Groen						Groen

Blauw=
waterbeheerder
Groen= andere TZH

Lichte kleur=
beperkte opdracht
(bepaalde locatie bvb)

Prioriteiten handhaving water in MP: wat doen we er mee?

▶ Samenwerken is de boodschap:

- Materies waarvoor waterbeheerders geen TZH zijn:
 - × aanspreken bevoegde toezichthouders (samenwerkingsverbanden)
- Materies waarin waterbeheerders TZH zijn:
 - × Samenwerking vaak noodzakelijk vanwege specificiteit regelgeving
 - × Informatiedoorstroming
 - × Know how
 - × Nieuwe samenwerkingsverbanden nodig?
- Samenbrengen van prioriteiten:
 - × Elke toezichthouders heeft eigen prioriteiten

Prioriteiten handhaving water in MP: wat doen we er mee?

► Opvolging binnen CIW:

→ (2015,...)

De CIW neemt een rol op tot verdere afstemming van de handhaving in het kader van integraal waterbeleid. O.a. bilateraal overleg met verschillende toezichthouders (VLM, AMI,...)

→ (2015 -2017)

Thematische prioriteiten verder uitgediept via fiche-opvolgingssysteem, vb

- aansluitplicht (WG Waterzuivering) draaiboek en andere acties in het kader van handhavingsbeleid van de correcte aansluiting privéwaterafvoer
<http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/beleidsinstrumenten/hanhaving>
- samenwerking VLM, L&V, depOMG en VMM sensibilisering en aanpassen regelgeving silosappen

Prioriteiten handhaving water in MP: wat doen we er mee?

- (2015 -2017)
 - × Opvolging via permanente projectgroep
- (2018-...)
 - × Installatie adhoc WG Handhaving om handhavingsinitiatieven te versterken
 - Forum voor kennisdeling
 - ▶ Opleiding handhaving water december 2018
 - Forum om samenwerking te stimuleren
- (2019) start opmaak MP bij SGBP 2022-2027
 - × Handhaving???

